Gemeente Almelo

Raadsbrief ter informatie

Postadres:
Gemeente Almelo
Postbus 5100
7600 GC Almelo

Aan de raad van de gemeente Almelo

Bijlage	Doorkiesnummer	Behandeld door	Datum
	0546-541111	P.M.M. Schotveld-Uitslag	21 juni 2022

Onderwerp
Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2021

Geachte leden van de raad,

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang.
De gemeentelijke toezicht- en handhavingstaken zijn vastgelegd in de Wet kinderopvang (Wko).
Het college van B&W moet jaarlijks (art. 119 en 124 Gemeentewet) vóór 1 juli het gemeentelijk verslag van alle verrichte toezicht – en handhavingstaken (Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten) van het voorgaande kalenderjaar vaststellen. Deze verantwoording moet jaarlijks ter kennisname aan de gemeenteraad worden aangeboden.

Wettelijke taken
De vier criteria die in de jaarverantwoording aan de orde komen, zijn gebaseerd op de wettelijke taken van gemeenten, namelijk:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder.
4. Handhaven of actie ondernemen om geconstateerde tekortkomingen op te lossen.

Gemeenten gebruiken voor de verantwoording gegevens uit het Landelijk Register Kinderopvang (LRK) en de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR). De gemeente Almelo geeft opdracht aan de inspecteurs van de GGD om jaarlijks kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang, voorzieningen voor gastouders en gastouderbureaus te inspecteren. De kwaliteitscontrole van het werk van de GGD vindt primair plaats door ons als college. Wij zijn als college eindverantwoordelijk voor de aansturing van het lokale toezicht en de inzet van de handhavingsinstrumenten.

De jaarverantwoording 2021
Hieronder schetsen wij de belangrijkste punten uit de “Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2021” en de gemeentelijke administratie.

<u>Locaties:</u>
Almelo telde op 31-12-2021:
30 locaties voor de kinderopvang, 23 locaties buitenschoolse opvang, 5 gastouderbureaus (= totaal 58 locaties) en 96 voorzieningen voor gastouders.

Bijgekomen locaties in 2021:
1 kinderdagverblijven
1 buitenschoolse opvanglocatie
0 gastouderbureaus

Gesloten locaties in 2021:
0 kinderdagverblijf
1 buitenschoolse opvanglocaties
1 gastouderbureau

Inspecties:
Het aantal uitgevoerde onderzoeken (regulier en 3 maanden na exploitatie) was in 2021 als volgt: 30 inspecties kinderdagverblijven, 23 inspecties buitenschoolse opvang en 4 inspecties gastouderbureaus.

Houderwijzigingen hebben in 2021 niet plaatsgevonden.

Er zijn geen locaties verhuisd binnen Almelo.

Hieronder volgt een overzicht van de inspecties en verwerkte wijzigingen van de 96 voorzieningen voor gastouderopvang:

- 8 inspecties voor nieuwe aanvragen
- 37 beëindigingen
- 16 extra bemiddelingsrelaties (de gastouder sluit zich aan bij een extra gastouderbureau)
- 0 onderzoeken voor wijziging kindplaatsen
- 0 aanvragen ingetrokken
- 1 nader onderzoek
-

Voor inspecties van de voorzieningen voor gastouderopvang geldt, dat minimaal 5% van het totale bestand (= 5 locaties) geïnspecteerd moet worden. Er zijn 18 locaties bezocht en dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 23,1% bedraagt.

Handhavingsinstrumenten:
In 2021 zijn 12 locaties/voorzieningen met overtredingen geconstateerd, waarvoor de GGD een handhavingsadvies aan de gemeente gaf. Alle adviezen zijn opgepakt en inmiddels zijn de tekortkomingen hersteld. Dit betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Financiën:
In totaal heeft de gemeente Almelo in 2021 € 139.538,- uitgegeven aan toezicht kinderopvang door de GGD en de handhavingstaken. De middelen voor de inspecties en de handhavingstaken komen jaarlijks van het Rijk.

Beoogd effect: behoud status
Evenals in 2021 erkenning van de A-status (kwalitatief hoogste score) door de Inspectie van het Onderwijs voor het toezicht op- en de handhaving van de kwaliteit van de kinderopvang in Almelo.

Op iBABS vindt u de "Jaarverantwoording Kinderopvang Gemeenten 2021" zoals die voor de gemeente Almelo is opgesteld.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Almelo,
de secretaris, de burgemeester,

F.W. van Ardenne A.J. Gerritsen

Jaarverantwoording Kinderopvang 2021, gemeente Almelo

Inleiding

De kinderopvang omvat de volgende voorzieningen: Kinderdagverblijven (KDV), Buitenschoolse Opvang (BSO), Gastouderbureaus (GOB) en Voorzieningen voor Gastouderopvang (VGO). Gemeenten zijn volgens de Wet kinderopvang verantwoordelijk voor het toezicht op en de handhaving van de kwaliteit van kinderopvangvoorzieningen. Het College van burgemeester en wethouders legt over de uitvoering van haar taken jaarlijks verantwoording af aan zowel de gemeenteraad (de horizontale toezichthouder), als de Inspectie van het Onderwijs (de interbestuurlijk toezichthouder). Verantwoording richting de Inspectie vindt plaats via de jaarverantwoording. Deze moet uiterlijk 1 juli worden ingediend en betreft het verslag van het voorgaande jaar.

Ook in 2021 heeft de uitbraak van het coronavirus helaas geleid tot sluiting van voorzieningen. Er was een sluiting aan het begin van het jaar (KDV tot 8 februari gesloten, BSO tot 19 april gesloten) en een sluiting aan het einde van het jaar (BSO vanaf 21 december gesloten). Deze sluitingen zijn, samen met andere maatregelen ter bestrijding van het coronavirus (zoals het advies om zoveel mogelijk thuis te werken), van invloed geweest op de uitvoering van de wettelijke taken kinderopvang. De Inspectie zal de normen die hiervoor gelden daarom niet onverkort hanteren bij de beoordeling van de taakuitvoering door gemeenten in 2021, maar maatwerk toepassen. Om dit maatwerk mogelijk te maken, is het nodig dat gemeenten in de jaarverantwoording informatie verstrekken over keuzes en afspraken die zij in 2021 met hun GGD hebben gemaakt.

Opbouw

De jaarverantwoording over 2021 bestaat uit drie delen: A, B en C.

- De vragen in deel A zijn bedoeld om een goed beeld te krijgen van de manier waarop en de mate waarin de coronamaatregelen van invloed zijn geweest op de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel B van de vragenlijst bevat vragen over de uitvoering van de wettelijke taken in 2021.
- Deel C bevat benchmarkgegevens die u kunt gebruiken om de gegevens van uw eigen gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio, en gegevens op landelijk niveau.

DEEL A

Hebben de coronamaatregelen de uitvoering van de wettelijke taken toezicht en handhaving kinderopvang in 2021 beïnvloed?

Meerdere antwoorden mogelijk

- ☐ Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de GGD de verplichte inspecties niet allemaal of niet volledig heeft kunnen uitvoeren.
- ☐ Ja, de coronamaatregelen hebben ertoe geleid dat de gemeente haar registratietaak (het tijdig afhandelen van aanvragen en het bijhouden van het LRK) en/of haar handhavingstaak niet goed heeft kunnen uitvoeren.
- ☑ Geen van bovenstaande.

DEEL B

De vragen in deel B hebben betrekking op de volgende vier wettelijke taken van gemeenten:

1. Het uitvoeren van de registertaak van het Landelijk Register Kinderopvang (LRK).
2. Het tijdig afhandelen van aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen.
3. Het laten uitvoeren van de verplichte onderzoeken door de toezichthouder.
4. Handhavend optreden.

U kunt, indien het de coronasituatie betreft, bij het beantwoorden van de vragen in deel B ook verwijzen naar antwoorden die u in deel A van de vragenlijst heeft gegeven.

1 Criterium Registervoering

Toelichting wettelijke taak

- Het LRK moet juist en volledig zijn gevuld en het moet actueel zijn. Mogelijke tekortkomingen hierin zijn:
- Wijzigingsverzoeken die niet (op tijd) zijn verwerkt;
- Niet correcte aanduiding van het aanbod van gesubsidieerde voorschoolse educatie;
- Het ontbreken van de publicatie van onherroepelijke juridische handhavingsbesluiten (aanwijzing, boete, last onder dwangsom, last onder bestuursdwang en exploitatieverbod).

NB: Wijzigingen die de houder niet heeft doorgegeven vallen buiten dit criterium.
NB: Het gaat bij dit criterium uitdrukkelijk om het op orde zijn van het LRK, niet om het op orde zijn van GIR-Handhaven en/of GIR-Inspecteren.

Verantwoordingsinformatie registervoering

Was het LRK gedurende het jaar 2021 juist, volledig en actueel?

- (●) Ja
- ( ) Nee, niet helemaal

2 Criterium tijdig afgehandelde aanvragen KDV, BSO, GOB, VGO

Toelichting wettelijke taak

Dit criterium betreft het tijdig afhandelen van alle aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen die door de gemeente zijn ontvangen in de periode van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021. Voor deze termijn is gekozen, omdat aanvragen die aan het einde van deze periode binnenkomen nog voor 31 december 2021 kunnen worden afgehandeld. Voor het tijdig afhandelen wordt een termijn gehanteerd van tien weken, eventueel vermeerderd met de (in het LRK vastgelegde) opschorting. Binnen deze termijn moet de voorziening in het LRK de vervolgstatus ‘geregistreerd’, ‘afgewezen’ of ‘ingetrokken’ hebben gekregen.

Verantwoordingsinformatie tijdig afgehandelde aanvragen

De gemeente heeft in de periode 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2021 16 aanvragen voor toestemming tot exploitatie en registratie van nieuwe voorzieningen ontvangen, waarvan er 15 tijdig afgehandeld zijn. Dit betekent dat 93.8 % van de aanvragen tijdig afgehandeld is.

In de Controlelijst tijdig afgehandelde aanvragen (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke aanvragen niet tijdig zijn afgehandeld. Wilt u hieronder toelichten waarom deze aanvragen niet tijdig afgehandeld zijn?

Het betreft een BSO die is aangemeld op 2 februari 2021 met het verzoek om per 1 april 2021 in exploitatie te gaan.
Aangezien de BSO’s tot 19 april 2021 gesloten waren vanwege corona, was dit niet haalbaar en heeft de houder tussentijds aangegeven om pas op 1 mei 2021 in exploitatie te gaan.
De inspectie heeft op 17 maart 2021 plaatsgevonden (na de 6 weken termijn) en het inspectierapport is vastgesteld op 12 april 2021.
De gemeente heeft het rapport ontvangen op 14 april 2021 en op 19 april 2021 een besluit genomen dat de houder, conform aanvraag, op 1 mei 2021 in exploitatie mag gaan.
Het betreft hier een samenloop van omstandigheden, die mede door corona, niet voorkomen had kunnen worden.

3 Criterium uitvoering inspecties

Toelichting wettelijke taak

Het toezicht op de kinderopvang wordt door de GGD uitgevoerd in opdracht van de gemeente. Hierbij geldt het volgende:

I. Ieder geregistreerd kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, en gastouderbureau moet jaarlijks worden geïnspecteerd. Bij iedere nieuwe voorziening dient binnen 3 maanden na inschrijving in het LRK een onderzoek na registratie plaats te vinden.
II. Elke nieuwe voorziening voor gastouderopvang dient voor registratie geïnspecteerd te worden.
III. Tenminste 5% van de geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang moet jaarlijks worden geïnspecteerd (de zogenaamde steekproef).

I. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde en nieuwe KDV, BSO en GOB

De GGD heeft in het jaar 2021 56 van de 57 voorzieningen geïnspecteerd. Dat betekent dat 98.2% van de voorzieningen is geïnspecteerd.

In de Controlelijst geïnspecteerde voorzieningen KDV, BSO, GOB (zie Mijn DUO) kunt u vinden welke voorzieningen niet zijn geïnspecteerd. Wilt u hieronder toelichten waarom deze voorzieningen niet zijn geïnspecteerd?

Het betreft een Gastouderbureau welke in kwartaal 4 heeft aangegeven per 1-1-2022 te stoppen. Daarom is na overleg met de GGD en het GOB besloten om geen jaarlijkse inspectie te houden welke in kwartaal 4 zou plaatsvinden.

II. Verantwoordingsinformatie inspecties nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang

De gemeente heeft in het jaar 2021 bij 14 van de 14 nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang een onderzoek voor registratie laten uitvoeren. Dat betekent dat 100 % van de nieuwe voorzieningen voor gastouderopvang vóór exploitatie en registratie is geïnspecteerd.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

III. Verantwoordingsinformatie inspecties geregistreerde voorzieningen voor gastouderopvang (de zogenaamde steekproef)
Op 1 januari 2021 stonden 96 voorzieningen voor gastouderopvang geregistreerd. Hiervan zijn er 18 in de loop van jaar uitgeschreven en niet geïnspecteerd. Het aantal voorzieningen voor gastouderopvang dat de basis vormt voor het percentage geïnspecteerde voorzieningen is daarom 78.

De gemeente heeft in het jaar 2021 18 voorzieningen voor gastouderopvang geïnspecteerd. Dat betekent dat de steekproef van geïnspecteerde voorzieningen 23.1% bedraagt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

4 Criterium Handhaving

Toelichting wettelijke taak

Als er sprake is van tekortkomingen heeft de gemeente een beginselplicht tot handhaving. In sommige omstandigheden kan het College van burgemeester en wethouders echter afzien van handhaving. We noemen dit beredeneerd niet handhaven. Voorbeelden van redenen voor beredeneerd niet handhaven zijn: het niet meer in exploitatie zijn van de voorziening, zicht op legalisatie en strijd met de beginselen van behoorlijk bestuur.

Informatie over het gebruik van GIR-Handhaven door de gemeente

Maakte uw gemeente gedurende het jaar 2021 gebruik van GIR-Handhaven?

- (●) Ja, tijdens het hele jaar
- ( ) Ja, gedurende een deel van het jaar
- ( ) Nee, wij hebben de GIR in 2021 niet gebruikt

Verantwoordingsinformatie inzet van herstelaanbod

Wanneer er tijdens een onderzoek tekortkomingen zijn geconstateerd, kan de GGD-inspecteur de houder in bepaalde gevallen een herstelaanbod doen. De houder krijgt dan de gelegenheid om de tekortkoming voor afronding van het inspectierapport te herstellen. Dit herstelaanbod is een eerste actie om de tekortkomingen op te lossen.
N.B.: Ook als de tekortkomingen wel zijn hersteld, is het mogelijk dat de gemeente er, gezien de aard van de tekortkoming, voor kiest een vervolgactie in te zetten.

Onderstaande tabel geeft, naast een beeld van de inzet van herstelaanbod, ook een beeld van het resultaat van het herstelaanbod dat in 2021 door de GGD is ingezet.

Tabel 1: Inzet en resultaat van herstelaanbod op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten, dus met en zonder handhavingsadvies

Almelo 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden zonder tekortkoming	2357	97.5%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, geen herstelaanbod	22	0.9%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkoming, wel herstelaanbod	38	1.6%
Tekortkoming hersteld	*37*	*1.5%*
Tekortkoming niet hersteld	*1*	*0%*
Totaal	**2417**	**100%**

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingstrajecten bij rapporten met advies 'handhaven'

Wanneer het inspectierapport definitief is geworden, wordt het ter beschikking gesteld aan de gemeente. De gemeente moet vervolgens alle rapporten waarin de GGD het advies 'handhaven' geeft, oppakken.

De GGD heeft 82 afgeronde inspecties uitgevoerd. In 12 van deze inspectierapporten werd de gemeente geadviseerd te handhaven conform het handhavingsbeleid. Dat betekent dat het percentage rapporten met een handhavingsadvies 14.6% bedraagt.

Naar aanleiding van de 12 inspectierapporten met handhavingsadvies heeft de gemeente 12 handhavingstrajecten ingezet. Dat betekent dat 100% van de rapporten met een handhavingsadvies door de gemeente is opgepakt.

Indien gewenst, kunt u hieronder een nadere toelichting geven op dit criterium.

Dit is niet verplicht.

Verantwoordingsinformatie ingezette handhavingsacties bij tekortkomingen

Onderstaand overzicht geeft weer in welke mate de gemeente handhavingsacties heeft ingezet.

NB: het totaal beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen bedraagt 29. Het onderaan in tabel 2 genoemde totaal kan hiervan afwijken (groter zijn) doordat gemeenten in de praktijk soms meerdere soorten acties inzetten op dezelfde tekortkoming. In dergelijke gevallen tellen de percentages ook op tot meer dan 100%.

Tabel 2: Ingezette handhavingsacties op het totale aantal tekortkomingen in alle inspectierapporten met een handhavingsadvies (NB: dit is inclusief de tekortkomingen in deze rapporten die hersteld zijn na herstelaanbod)

Almelo 2021	**Aantal**	**Percentage**
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop een handhavingsactie is ingezet	21	72.4%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd, omdat de tekortkoming is opgelost na herstelaanbod	7	24.1%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarop beredeneerd niet is gehandhaafd vanwege andere redenen	1	3.4%
Beoordeelde voorwaarden met tekortkomingen waarvoor geen handhavingsactie is geregistreerd	0	0%
Totaal	29	**100%**

Op de in totaal 29 tekortkomingen uit alle inspectierapporten met een handhavingsadvies heeft de gemeente:

- 21 keer een handhavingsactie ingezet,
- 7 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege herstel na herstelaanbod,
- 1 keer beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen, en
- 0 keer geen handhavingsactie geregistreerd.

De gemeente heeft op een aantal tekortkomingen beredeneerd niet gehandhaafd vanwege andere redenen dan herstel na herstelaanbod en/of er is sprake van tekortkomingen waarbij geen handhavingsactie is geregistreerd. Wilt u de gevallen waarvoor dit geldt hieronder toelichten?

In het rapport geeft de GGD (toezichthouder) aan dat er sprake is van een verzachtende omstandigheid, omdat aan de inspanningsverplichting is voldaan. Deze BSO heeft 33 kindplaatsen.
De BSO had tot januari 2021 een oudercommissie die uit 2 leden bestond. De voorzitter heeft afscheid genomen, de houder heeft er alles aan gedaan (ouders aangeschreven, wervingsposter opgehangen) maar zonder succes.

5. Algemene toelichting

De doelstelling van toezicht en handhaving op de kinderopvang is: het bevorderen van veilige en kwalitatief hoogstaande kinderopvang. Naast het uitvoeren van de wettelijke taken op het gebied van toezicht en handhaving kunnen gemeenten ook andere activiteiten (laten) uitvoeren die aan dit doel bijdragen. U kunt dan bijvoorbeeld denken aan preventieve handhavingsactiviteiten, zoals houderbijeenkomsten, en speciale aandachtspunten in toezicht en handhaving.

Indien gewenst, kunt u hieronder extra informatie toevoegen over de uitvoering van toezicht en handhaving in 2021.

Dit is niet verplicht.

DEEL C

Benchmarkgegevens

De volgende tabellen kunnen worden gebruikt om de gegevens van de gemeente te vergelijken met die van gemeenten in dezelfde grootteklasse, gemeenten in dezelfde GGD-regio en gegevens op landelijk niveau.

Percentage tijdig afgehandelde aanvragen	**2021**
Almelo	93.8%
50 000 - 100 000 inwoners	97.4%
GGD-Regio	99.1%
Landelijk	97.1%

Percentage inspectierapporten met advies Handhaven	**2021**
Almelo	14.6%
50 000 - 100 000 inwoners	15.8%
GGD-Regio	12.1%
Landelijk	13.1%

Percentage uitvoering inspecties KDV, BSO, GOB	**2021**
Almelo	98.2%
50 000 - 100 000 inwoners	85.6%
GGD-Regio	98.7%
Landelijk	85.4%

Percentage nieuwe VGO geïnspecteerd voor registratie	**2021**
Almelo	100%
50 000 - 100 000 inwoners	99.9%
GGD-Regio	99.4%
Landelijk	99.9%

Steekproefpercentage geregistreerde VGO geïnspecteerd	**2021**
Almelo	23.1%
50 000 - 100 000 inwoners	19.6%
GGD-Regio	29.9%
Landelijk	20.1%

Herstelaanbod 2020 en 2021	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2020	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2020	% tekortkomingen waarop herstelaanbod is aangeboden 2021	% tekortkomingen hersteld na herstelaanbod 2021
Almelo	0.6%	0.6%	1.6%	1.5%
50 000 - 100 000 inwoners	1.2%	1.1%	1.2%	1.2%
GGD-Regio	1.1%	1.1%	1.7%	1.6%
Landelijk	1.4%	1.2%	1.2%	1.1%

Handhaving 2021	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop een handhavingsactie is ingezet	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is na herstelaanbod	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop beredeneerd niet gehandhaafd is (anders dan niet handhaven na herstelaanbod)	% tekortkomingen met handhavingsadvies waarop geen handhavingsactie is geregistreerd
Almelo	72.4%	24.1%	3.4%	0%
50 000 - 100 000 inwoners	70.9%	7.6%	22.6%	3.1%
GGD-Regio	81.6%	3.6%	23.8%	1.1%
Landelijk	69.9%	6.7%	19.6%	8%